

DET DANSKE FILMINSTITUTS BIBLIOTEK

Devil ' circus

PROGRAMMER
CREDITS MM.

Cirkusdjævelen

SKUESPIL I 7 AKTER
AF
BENJAMIN CHRISTENSEN

PROGRAMMET

25 ØRE

SNAP-SHOTS FRA OPTAGELSEN

»CIRKUSDJÆVLEN« er optaget efter et Originalmanuskript af Benjamin Christensen. Det er den første Film, vor berømte Landsmand har iscenesat for Metro-Goldwyn-Mayer.

DEN FØRSTE DAG, Benjamin Christensen satte Foden paa amerikansk Grund, var tilfældigvis en Søndag, og den første Amerikaner, han talte med, var en lille Avisdræng, der tilbød ham et Søndagsnummer af en af de ledende Aviser. Benjamin Christensen vilde knapt tro, at det mægtige Værk paa over to Hundrede Sider var en Avis. To Maaneder senere var han endnu ikke kommet sig af sin Forbavelse og udtalte til en Journalist: »Jeg købte en Søndagsavis den første Dag, jeg kom til Amerika, og den læser jeg i endnu!«

STRAKS EFTER SIN ANKOMST til Hollywood modtog Benjamin Christensen følgende Brev: »Jeg har lige læst, at De er kommet til Amerika for at iscenesætte en ny Film. Jeg skriver til Dem for at takke Dem for Deres pragtfulde Film om en Tugthusfanges Liv, som jeg saa, medens jeg sad som Fange bag Sing Sing Fængselets Mure. Deres Film har været i mine Tanker lige siden, fordi den beretter min egen Historie — ogsaa jeg har maattet sone en Forbrydelse, som jeg ikke selv har begaaet. Jeg vilde have skrevet til Dem allerede den Gang, men jeg havde kun Lov til at skrive et begrænset Antal Breve, og jeg havde Brug for hver Linie, jeg maatte skrive, til at opretholde forskellige Forbindelser i Verden udenfor.«

Denne Opførelse af den paagældende Film, der i Amerika blev kaldt »Blind Justice«, ligger nu Aar tilbage, fortæller Benjamin Christensen. Han opholdt sig den Gang i Amerika for at sælge Filmen. En af Fængselsdirektørerne havde Lejlighed til at se den ved en privat Soiré, og han var saa optaget deraf, at han bad Benjamin Christensen om at forevise den for Fangerne. At Filmen har gjort Indtryk paa disse, ser man tydeligt af dette Brev, som er skrevet nu Aar efter, at Forevisningen fandt Sted.

HVEM vilde ikke gerne eje en Hund, der har en Indtægt af to Hundrede og halvtredsindstyve Dollars om Ugen, saaledes som Tilfældet er med Hunden »Buddy«, der medvirker i »Cirkusdjævlen«. Og man maa ikke tro, at »Buddy« er en fin Racehund, som Ejeren har betalt med en mægtig Sum — tværtimod, Hunden er af en meget tvivlsom Afstamning.

Nu har »Buddy« været ved Filmen i over fem Aar og er saaledes en erfaren Filmskuespiller. Den deltager aldrig i Prøverne. Naar den skal optræde, opholder dens Herre sig lige udenfor Kameraets Rækkevidde og fortæller den, hvad den skal gøre. Alt efter hans Bud kan den aabne eller lukke Døre, springe op i en Seng og skjule sig under Tæpperne, slukke en Lampe og mange andre Ting.

Desværre taaler dens Øjne ikke saa godt det skarpe Lys fra Projektørerne i Ateliér'et, og dens Læge har paabudt, at den skal gaa med røgfærvede Brillor med Undtagelse af den Tid, hvor den optræder. At »Buddy« er livsforsikret for en stor Sum, er det vel overflødigt at bemærke.

CIRKUSDJÆVLEN

SKUESPIL I 7 AKTER

FORFATTET OG ISCENESAT AF
BENJAMIN CHRISTENSEN

HOVEDPERSONERNE:

Mary NORMA SHEARER
Carl Charles Emmet Mack
Løvetæmmeren Hugo John Miljan
Yonna Carmel Myers
Fru Peters Claire Mc Dowell

EN METRO-GOLDWYN-MAYER FILM

„Vil De virkelig bilde mig ind, at De aldrig har kysset en Mand før?“

Cirkusdjævelen.

DET ER I AARET 1913. Fængslets Porte aabner sig for en ung Mand, der har udstaaet sin Straf og nu skal gives tilbage til Samfundet. Præsten formaner ham til at holde sig borte fra Sydens Vej, men Carl — Forbryderen — er uimodtagelig for Omvendelsesforsøg.

Han vender tilbage til det skumle Kvarter, hvor hans Kammerater færdes, og her genoptager han sin gamle, lovløse Tilværelse.

En Aften træffer han Mary. Hun er en forældreløs Pige, der lige er ankommet til den store By for at søge Engagement som Statistinde i en Cirkus. Men hun er kommet for sent til at faa Direktøren i Tale, og ukendt, som hun er, spørger hun den Mand, hun tilfældigt møder, hvor hun skal finde et Hotel. Carl anviser hende et Sted, men alt er optaget. Saa foreslaar han hende, at hun kan gaa med ham, og den godtroende Mary følger ham uden Betænkning.

Karl Dane som Klounen

Da Carl har faaet hende hjem i sit Logi, betragter han hende som et sikkert Bytte. Hun fortryder bittert, at hun gik med ham, og vilde nu foretrække at tilbringe Natten paa Gaden. Han begynder at forstaa, at hun er vidt forskellig fra de Kvinder, han hidtil har kendt. Hendes barnlige Væsen og rene Sind gør et stærkt Indtryk paa ham. Han fortryder sin Adfærd overfor denne unge Pige, som i god Tro har stillet sig under hans Beskyttelse, og han lover, at han skal opføre sig som en Gentleman, hvis hun vil gøre ham den Glæde at blive.

Carl tilbringer selv Natten ude, og næste Morgen kommer han med Gaver til den unge Pige. Han er for Alvor blevet forelsket i hende, og hun føler sig ligeledes stærkt tiltrukket af ham.

Det lykkes hende at faa Ansættelse ved Bomparino's Cirkus, hvor hun skal medvirke i en stor Udstyrspantomime. Løvetæmmeren Hugo, en brutal og hensynsløs Mand, fatter straks Interesse for Mary, og det kommer i den Anledning til heftige Scener mellem Hugo og hans Elskerinde, den skønne Yonna, der er rasende skinsyg, hvis han vover at se paa en anden Kvinde.

Ugerne gaar. For den lille Landsbypige er Manegens Flitterstads ægte Guld, og i Carl har hun fundet sine Drømmes Helt. Hun aner ikke,

„Du er altid efter det Pigebarn!“

at han er en Forbryder, og Carl begynder forøvrigt selv at nære Afsky for det Liv, han lever.

Hans Kærlighed til Mary har vakt ham til Eftertanke, og han indser, at han for hendes Skyld maa blive en hæderlig Mand.

Beppo, en af hans Forbryderkammerater, foreslaar ham, at de skal gøre et stort Kup, men Carl vil ikke være med. Han har faaet noget at leve for og lader sig ikke friste til at deltage i det Indbrud, som Beppo har planlagt.

Under et Besøg i Cirkus taler Carl med Paaklædersken, den brave Fru Peters, der er som en Moder for de unge, kvindelige Artister. Hun raader Carl til at tage Mary bort fra Cirkus. Løvetæmmeren efterstræber Mary, og han er en Djævel!

Udenfor Cirkus venter Beppo, som ikke har opgivet Haabet om at faa Carl til at være hans Partner. Beppo forklarer ham, at der er al Udsigt til at gøre et glimrende Kup — og saa kan han jo gifte sig med Pigen og forsøge at finde en bedre Levevej. Dette Argument gør Indtryk paa Carl. Det er nødvendigt for ham at skaffe Penge, og han har ingen anden Udvej

De to Kammerater forøver samme Nat Indbrud i det Hus, som Beppo

I Cirkusgarderoben

har udset. Men de bliver overaskede og maa tage Flugten. Idet Carl klatrer over Havemuren, knalder et Skud — han saares — men slipper dog bort og naar hjem til sit Logi, hvor Mary venter ham.

Han betror hende alt. Han er en Tyv — en ussel Forbryder — og nu har han faaet Løn som forskyldt. Mary er dybt rystet over hans Tilstaaelse, men hun svigter ham ikke. Hun ved, at han ikke er ond, og det er ikke for sent at begynde et nyt Liv. —

Politiet trænger ind i Lejligheden. Hun kaster sig fortvivlet om sin Elskedes Hals, men Betjentene slænger hende brutalt til Side og fører Forbryderen bort til Dom og Fængsel. — —

Maanederne gaar, og Mary bliver stadig ved Cirkus Bomparino, hvor hun kommer til at medvirke i et stort Sensationsnummer. Hugo har gentagne Gange forsøgt at erobre hende, men hun har hidtil forstaaet at undgaa ham, indtil en Aften, da han brutalt trænger ind til hende og tager hende med Magt. — — —

Yonna, Løvetæmmerens forsmaaede Elskerinde, har fattet et afsindigt Had til Mary. I sin desperate Skinsyge øver hun en frygtelig Hævn. . . . En Aften, da Mary udfører sit farlige Luftnummer over det aabne Løvebur, løsner Yonna Tovene, der bærer Trapezen . . . et Skrig

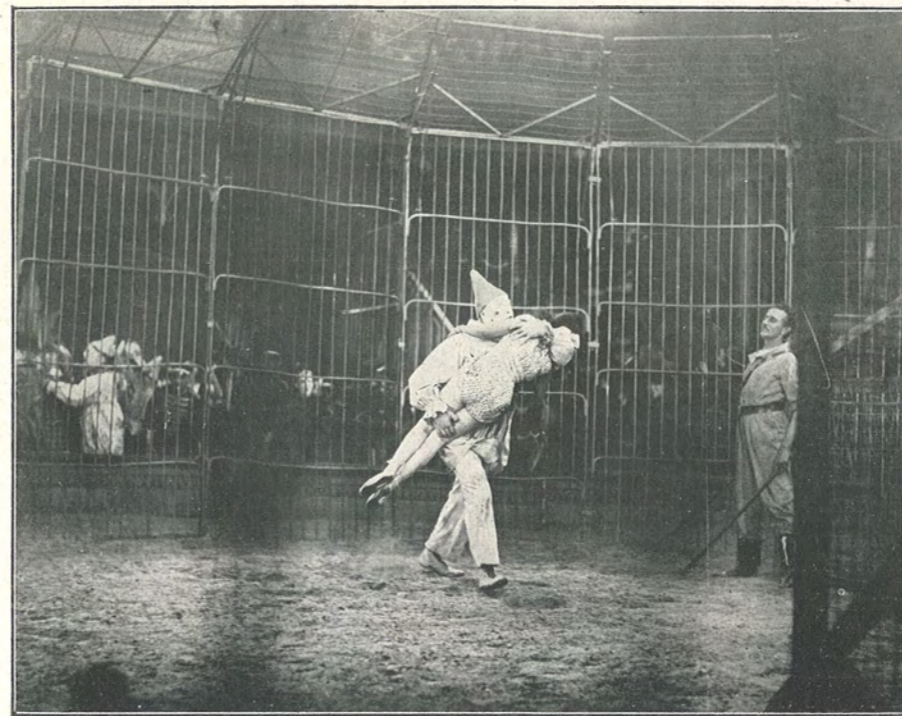
„Din lille Hyklerske! Jeg skal nok faa Ram paa dig!“

skingrer gennem Cirkusrummet . . . og i næste Nu ligger Mary haardt kvæstet i Løveburet.

Aarene gaar. Carl er forlængst blevet løsladt og har deltaget som Frivillig i Verdenskrigen. Freden kommer, og han vender hjem. I alle disse Aar har han trods ihærdig Efterforskning intet hørt fra Mary — hun synes sporløst forsvundet — men han forbliver det Løfte tro, som han i sin Tid gav hende, og tjener nu sit Brød ved ærligt Arbejde.

Endelig genser han hende. Hun er en stakkels Krøbling, en fattig og ulykkelig Stakkel, der ernærer sig ved at sælge Dukker paa Gaden. Alligevel er han jublende glad over at have fundet hende — og han beslutter at gøre alt for at faa hende til at glemme den Sorg og Lidelse, hun har gennemgaaet. Men da fortæller hun ham hele Sandheden om Hugo — hvorledes denne Slyngel benyttede sig af hendes værgeløse Stilling.

Carl gribes af et vildt Had til Hugo. Han gaar bort for at dræbe denne Djævel, der er Skyld i Marys Ulykke. Han finder ham omsider — som en blind Tigger i laset Soldateruniform. Carl erkender, at Hugo har faaet

Yonna havde faaet Hævn —

en Straf, der er værre end Døden — — — og han vender tilbage til Mary.

»GUD har aabnet mine Øjne,« siger han stille. HAN har sendt mig tilbage til dig!«

Og Mary kaster sig glædestraalende i hans Arme.

Om Benjamin Christensen

METRO - GOLDWYN - MAYERS nye Storfilm »Cirkusdjævlen« har særlig Interesse for os danske, da det er den første Film, vor Landsmand Benjamin Christensen har iscenesat for det amerikanske Selskab.

Benjamin Christensen fik en overordentlig hjertelig Modtagelse i Los Angeles og er fuld af Lovtaler over Amerikanerne. Han lader til at finde sig godt til Rette i de nye Forhold, men han er forfærdet over det amerikanske Arbejdstempo og udtaler blandt andet:

»Her i Amerika findes der nogle Tusinde Overklassemennesker, der ikke udretter Gavns Gerning Aaret igennem, og som kun er optaget af at finde nye og stadig mere raffinerede Former for Adspredelser, men alle de øvrige Millioner overanstrenger sig til Gengæld i den Grad, at de forkorter deres Liv med mindst ti Aar. For at kunne holde Trit med det Tempo, vor Tids økonomiske Pres kræver, slider de i det fra tidlig Morgen til sildig Aften uden at unde sig Rist eller Ro, Dag ud og Dag ind hele Aaret rundt. De er ophørt med at være Mennesker — har udviklet sig til Arbejdsmaskiner. Dette er i Virkeligheden Amerikas Forbandelse.

»Man maa jo vel huske, at dette ikke alene gælder den fattige Fabrik-arbejder, men fuldt saa meget Forretningsmændene, Fabrikanterne og de store Bankier'er. Jeg forstaar blot ikke, hvilken Glæde Folk kan have af at tjene Penge, naar de aldrig faar Tid at nyde Livet. De sidder paa de støvede Kontorer eller i de støjende Fabriklokaler, kun opfyldt af Tanken om at tjene saa og saa mange Dollars pr. Dag, og naar de saa er udslidt langt før Tiden og ikke kan tjene Penge mere, saa er de ikke engang i Stand

til at nyde Frugterne af deres Slid. Det er gaaet dem, som det gik Ulrikka i Bjerget — helst det skønne Liv er gaaet dem forbi.

»Nej, lad os arbejde med Maade — lad Penge blive Midlet til at skabe Skønhed og Glæde omkring os — men for alt i Verden ikke Maalet, vi stræber efter.«

Benjamin Christensen fører selv sine Teorier ud i Praksis. Over hele Verden er han anerkendt som en ualmindelig dygtig Filmsinstruktør, der desuden selv skriver og ofte medvirker i sine Film. Han kunde derfor let have hver eneste Dag Aaret rundt optaget af at iscenesætte Film for mægtige Honorarer, men hans Ærgerrighed gaar ikke i Retning af at lave det størst mulige Antal Film.

Saa længe Benjamin Christensen arbejder med en Film, saa optager den hvert Sekund af hans Tid. Han lejer en Lejlighed saa nær ved Atelièret som muligt for at kunne være paa sin Arbejdsplads uden for stor Tidsspilde. Om Morgenen indtager han et solidt Maaltid, men saa spiser han til Gengæld ikke Dagen igennem, før han kommer hjem sent om Aftenen efter endt Arbejde. Derimod ryger han et Utal af lange, sorte Cigarer.

Naar Optagelserne er forbi, tager han sig en lang Rekreation, hvor han faar Tiden til at gaa med at læse, rejse og more sig. Og først naar han føler sig helt udhvilet, tager han fat paa sit næste Arbejde.

»Cirkusdjævlen« er overalt i Amerika blevet mødt med den største Anerkendelse af Presse og Publikum, og Benjamin Christensen er for Tiden optaget af Fuldførelsen af »Den hemmelighedsfulde Ø« — en Storfilm efter Jules Verne's verdenskendte Roman.

Et Besøg hos Norma Shearer

EN DANSK DAME, der for Tiden er paa Besøg i Los Angeles, sender os følgende Skildring af et Besøg hos den populære Filmsskuespillerinde, Norma Shearer, der spiller den kvindelige Hovedrolle i »Cirkusdjævlen«.

»Her i Los Angeles er det overordentlig vanskeligt at faa Adgang til de store Filmsberømteders Privathjem, men da jeg havde det Held at være en personlig Bekendt af Instruktør Benjamin Christensen, fik jeg ham til at skrive et Par Ord paa et af sine Kort. Overalt, hvor jeg fremviste dette Kort, fløj Dørene op for mig som ved et Trylleslag.

Da jeg havde sendt Kortet ind til Norma Shearer, blev jeg straks ført ind i en vidunderlig smukt udstyret Salon, og et Øjeblik efter viste den berømte Filmsstjerne sig mellem de tunge Portièrer, der skilte Salonen fra det tilstødende ligesaa raffinerede Kabinet.

Jeg havde tænkt mig hende som en fejende Verdensdame i et hyperlegant Toilette, men i Stedet for saa jeg en slank, ung Pige træde ind, iført en tarvelig, hvid Lærredskittel og med en lille, hvid Kappe paa Hovedet. Hun saa' saa henrivende ud i denne simple Dragt, at jeg vilde ønske, at alle hendes Beundrere Verden over kunde have set hende.

Med indtagende Hjertelighed rakte hun mig Haanden og sagde smilende: »Undskyld, at jeg modtager Dem i min Køkkendragt, men jeg er ved at bage Kager og vilde ikke lade Dem vente, medens jeg skiftede Kjole.«

Jeg spurgte interesseret, om jeg ikke kunde faa Lov til at følge med ud i Køkkenet, medens hun gjorde sine

Kager færdige, og et Øjeblik efter be fandt jeg mig i det mest raffinerede Køkken, jeg endnu har set for mine Øjne — et Køkken, der vilde faa en dansk Husmoder til at blegne af Misundelse.

Jeg fik en Kittel over min Visitkjole og et Piskeris i Haanden og fik derefter betroet det vigtige Hverv at piske Flødeskum til at fylde i de Kager, der stod opstillet paa det skinnende hvide Køkkenbord.

Imedens bevægede den unge Skuespillerinde sig mellem Gryder og Kasseroller med en Færdighed, der viste, at hun var hjemmevant der.

»Jeg elsker at lave Mad,« udtalte hun i Samtalens Løb, »det er mig en hel Rekreation efter det anstrengende Arbejde foran Kameraet. Jeg er meget stolt, naar mine Venner berømmer min Kogekunst, og jeg har endnu ikke givet et Selskab, hvor jeg ikke selv har lavet i det mindste én af Retterne.

»Denne Æblepie, jeg laver her, er min Yndlingsdessert, og jeg har selv komponeret den,« tilføjede hun smilende. »Nu skal De smage paa den om lidt.«

Snart efter sad vi ved Tebordet. Norma Shearer havde ombyttet Køkkendragten med en yndig Chiffon Voulourkjole af samme Farve som modne, blaa Druer — en Farve, der stod vidunderligt til hendes Haar og Øjne.

Jeg bad hende om nogle faa, biografiske Oplysninger, og jævnt og naturligt berettede hun sin Livshistorie.

»Jeg er født og opvokset i Montreal, hvor Far ejede en udmærket Forretning. Han tabte imidlertid sin Formue ved et stort Bankkrak, der trak Fars Firma ned i Falliten.

Norma Shearer

Vi var to Pigebørn hjemme, som hidtil havde ført en Luksustilværelse i et stort og rigt Hjem. Vi havde aldrig tænkt os Muligheden af, at vi skulde blive nødt til at arbejde, og nu stod vi pludselig blottet for Eksistensmuligheder. Far faldt nemlig helt sammen efter Krak'et, den nervepirrende Tid, der gik forud, havde fuldstændig nedbrudt hans Helbred.

Fars Venner tilbød at træde hjælpende til, men den Tanke at skulle leve af andres Barmhjertighed var os aldeles uudholdelig. Min Søster og jeg overtalte Far og Mor til at tage med os til New York, hvor vi vilde forsøge at skabe os en Livsstilling. Efter at have solgt alt, hvad vi paa nogen mulig Maade kunde undvære, forlod vi vort Barndomshjem, hvor vi havde tilbragt saa mange lykkelige Aar, for at kaste os ud i Kampen for Tilværelsen.

Den første Tid i New York var frygtelig — den staaer endnu for mig som et Mareridt. Ingen, der ikke selv har oplevet det samme, kan fatte det ydmygende og deprimerende i Dag efter Dag at tilbyde sig selv til denne eller hin Stilling og stadig møde Afslag.

Vi var tidt ved at fortvivle, men det gjaldt jo om at vise et smilende Ansigt, for at Far og Mor ikke skulde tabe Modet. En Dag traf jeg tilfældigt Direktør Louis B. Mayer hos en tidligere Skolekammerat. I Aftenens Løb spurgte han mig, om jeg ikke kunde have Lyst til at overtage en lille Rolle i en ny Film, der netop var under Optagelse. Den unge Skuespillerinde, der skulde have spillet Rollen, var blevet syg, og nu stod de i Forlegenhed for en Stedfortræderske.

Allerde to Dage derefter mødte jeg

paa Atelièr'et, og dermed var egentlig Trængslernes Tid forbi for mit Vedkommende. Der forestod mig ganske vist et stort og anstrengende Arbejde, da jeg jo ganske manglede scenisk Erfaring — men jeg havde faaet en Stilling, og tilmed en Stilling der optog og interesserede mig.

Ja, saa er der jo egentlig ikke mere at fortælle,« tilføjede hun med et lille Smil, »jeg elsker mit Arbejde og har haft Heldet med mig og faaet tildelt mange interessante Roller.«

(Det er karakteristisk for den unge Dame, at hun dvæler ved Kampaarene, men ikke nævner et Ord om de store Sejre, hun har vundet.)

Derefter førte hun Samtalen over paa Danmark og dansk Litteratur, som hun lod til at være godt inde i.

»Til mine bedste Barndoms minder hører de Aftentimer, hvor Mor kom ind i Barnekammeret, efter at vi var kommet i Seng, og fortalte os Eventyr. Aah, hvor vi græd over »Historien om en Moder«, og dog elskede vi den over alt i Verden. Af alle mine Bøger er der ingen, jeg holder saa meget af, som denne Udgave af »Hans Anderson's Eventyr'«.

Hun rakte mig en ualmindelig smuk Udgave af vor store Eventyrdigters Værker, indbundet i fint Skind og forsynet med originale Haandtegninger.

Og da jeg tager Afsked med hende, siger hun:

»Jeg har ét stort Ønske — nemlig engang at komme til Danmark og se det Sted, hvor den store, danske Eventyrdigter er født — — og en skønne Dag faar jeg vel ogsaa mit Ønske opfyldt, men foreløbig beder jeg Dem hilse alle mine Venner i Deres lille, kønne Land.«

*Den svenske
Filmstjerne*

Greta Garbo

*spiller
Hovedrollen
i to
nye Storfilm
forfattet af
Blasco Ibanez*

Greta Garbo og Ricardo Cortez

DEN MEST BERØMTE af Sveriges Filmskuespillerinder Greta Garbo blev for et Aars Tid siden engageret til Metro-Goldwyn-Mayer. Hun har allerede nu vundet et anset Navn i Amerika, hvor hun har gjort stor Lykke i »Stormfloden« og »Fristerinden«, der begge er skrevet af den navnkundige Blasco Ibanez, Forfatteren af »Blod og Sand« og »De fire Ryttere«.

For kort Tid siden har der i New York været Premiere paa en tredje Greta Garbo Film »Kødet og Djæveln«. Hun spiller heri sammen med John Gilbert, Helten fra »Den store Parade«. Denne Film er blevet modtaget med overvældende Begejstring. De amerikanske Kritikere hæver den svenske Stjerne til Skyerne, og alle er enige om, at hun betyder en virkelig Gevinst for Metro-Goldwyn og for amerikansk Filmindustri.

I »Stormfloden« fremstiller hun en spansk Landsbypige, der bliver en fejret Primadonna, men svigtes af den Mand, hun elsker. Den mandlige Hovedrolle i denne fængslende og stærkt dramatiske Film

spilles af Ricardo Cortez, der ses paa ovenstaaende Billede sammen med Greta Garbo. Det er en gribende Kærlighedshistorie, nydeligt iscenesat af Monta Bell, som har skabt en fin og ægte Stemning over de spanske Interiører.

»Fristerinden«, der i nær Fremtid faar Premiere her hjemme, er iscenesat af »Ben Hur«s mesterlige Instruktør Fred Niblo. Handlingen foregaar dels i Paris, dels i Argentina. Greta Garbo er her en skøn og straalende Luksuskvinde, »Fristerinden«, der ødelægger alle Mænd, som lader sig blænde af hendes Skønhed.

Denne Film er sat op med storslaaet Ødselhed; der er pragtfulde Scener fra overdaadige Fester, og et mægtigt Dæmningsskred er fremstillet med hele Fred Niblo's blændende Virtuositet.

Blasco Ibanez, Fred Niblo og Greta Garbo — det er tre berømte Navne, og med Rette vil Publikum stille store Forventninger til en Film, som fremføres af denne Trio — men vi tør garantere for, at »Fristerinden« vil overstraale selv de største Forventninger.

Greta Garbo og Ricardo Cortez i en Blasco Ibanez-Film.

NORMA SHEARER

RENEE ADOREE

JOHN GILBERT

RAMON NOVARRO

LON CHANEY

MARION DAVIES

LILLIAN GISH

*Filmens største Stjerner
spiller i Metro-Goldwyns Film*